

‘ทับหลัง พันปี’ ภูมิความมั่นคงแห่งมาตุภูมิจากสหรัฐอเมริกา

‘ทับหลัง พันปี’ ภูมิความมั่นคงแห่งมาตุภูมิจากสหรัฐอเมริกา

พิธีรับทับหลังกลับคืน

กงสุลใหญ่รับมอบคืนที่ สรอ.

รมว.วธ.-ตรวจทับหลัง

ปราสาทหนองหงส์

ปราสาทเขาโล้น

ปราสาทเขาโล้นที่เหลืออยู่

ภาพเก่าปราสาท
หนองหงส์

ภาพเก่าปราสาท
เขาโล้น

Paladisai@siamrecorder.com

การเรียกร้องโบราณวัตถุที่ถูกลักลอบออกจากประเทศนั้น ไม่ใช่เพิ่งเกิดขึ้น แต่ก็ไม่เคยหยุดการลักลอบขนย้ายออกไปโดยไม่มีใครรู้ จึงเป็นเรื่องน่าติดตามถึงวิธีการและความใส่ใจของคนในพื้นที่นั้น ทับหลังนารายณ์บรมมสินธุ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นบทเรียนหนึ่งถึงการขอกลับคืนมาแล้วว่า ต้องผ่านขบวนการกฎหมายระหว่างประเทศและการ

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: สุดสัปดาห์/-

วันที่: อาทิตย์ 6 มิถุนายน 2564

ปีที่: 42

ฉบับที่: 14648

Col.Inch: 107.47 Ad Value: 134,337.50

หน้า: 13(บน), 19

PRValue (x3): 403,012.50

ศิลปิน: สีสี่

คอลัมน์: ภูมิบ้าน ภูมิเมือง: 'ทับหลัง พนมปี' ภูมิความมั่นคงแห่งมาตุภูมิจากสหรัฐอเมริกา

ตามกลับคืนจากความร่วมมือหลายฝ่ายเป็นอย่างดี สำหรับ ทับหลัง ๒ ชั้น จากปราสาทเขาโล้น และปราสาทเขาน้อย แม้จะเป็นชาวที่นำยืนดีที่ได้กลับคืน จากอีกหลายๆ ชั้น ที่มีกลุ่มเรียกร้อง เทวรูปที่ถูกลักลอบออกไป จนต้องตั้งคณะกรรมการติดตามทำงานเกิดขึ้น แม้จะเนิ่นนานไปด้วยอะไรก็ตาม ต้องถือว่าเป็นความสำเร็จในความพยายามเป็นเบื้องต้นกับโบราณวัตถุอีกหลายชิ้นที่ยังลอยนวลอยู่นอกประเทศ ความสำคัญของปราสาท ๒ แห่งนั้นต้องติดตามหลักฐานเรียนรู้กันต่อ คือ ปราสาทบนยอดเขาโล้น ชื่อเดิมเรียก พนมสันแกโคน-Phnom Sankè Kôn ตั้งอยู่บ้านเจริญสุข ตำบลทพรราช อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว เป็นปราสาทที่เป็นมรดกอารยธรรม “อังกอร์พนม” ที่เหลืออยู่ในจังหวัดสระแก้ว ที่ตั้งอยู่บนยอดเขาโล้น ซึ่งเป็นยอดเขาเดี่ยวอยู่บนเชิงเขาสะแกกรัง มีปราสาท ๔ หลัง แต่เหลืออยู่เฉพาะหลังกลาง ส่วนปราสาทด้านหน้า ๒ หลัง และด้านหลัง ๑ หลัง ได้ปรักหักพังไปหมด ลักษณะปราสาทคล้ายกับปราสาทเขาน้อย ก่อด้วยอิฐเผา มีหินทรายเป็นพื้นฐาน มีส่วนชำรุดที่ยอดของปราสาทที่วางกบประตูหินทราย เดิมนั้นมีจารึกอักษรโบราณและที่เสากรอบวงกบประตูมีลายบัวคว่ำบัวหงาย จากตัวปราสาทไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีสระน้ำขนาดใหญ่ ๒ แห่ง และมีแนวถนนโบราณทอดยาวจากตัวปราสาทถึงสระน้ำ รอบภูเขาภูนี้มีลักษณะเป็นหมู่บ้านหรือชุมชนโบราณในอดีตมีจารึกภาษาสันสกฤต-เขมร ตรงกรอบประตูด้านทิศใต้ว่า “...กำแสดงศรีนฤปตินุทธราชธิปติวรมะ (Kamstein Sri Nrupatindrādhīpati-varma) รัปพระราชทานดินแดนจากพระเจ้าสุริยวรมันที่ ๑ ได้สร้างเทวสถานไว้บนภูเขาติน (Vnam j ti) “มฤตสังฆญกะ” (Mṛta Saṅghyaka) เพื่อประดิษฐานรูปพระคัมภี (พระคิเว) พระเทวีและพระคิเวสังค์ (อิคสิงคะ) เมื่อมหาศักราช ๙๒๙ (พ.ศ.๑๕๕๐) และจารึกภาษาสันสกฤต-เขมรบนกรอบประตูฝั่งทิศเหนือ (K.232 N) ระบุว่า “ในมหาศักราช ๙๒๘ (พ.ศ.๑๕๔๙) หรือ ๙๓๘? นั้นพระเจ้าสุริยวรมันที่ ๑ โปรดให้ “มรดาญโชลญครีวีวรมัน” (Mardāñ Khloñ Sri Viravarman) ประดิษฐานเสาศิวลาจารึก (Śilāstambha) ที่ภูเขาหนญา (āy vnam ti nā) ถวายข้าทาสชายหญิงจำนวน

พช.พระนคร จัดแสดงให้ชม

ปราสาทหนองหงส์ที่เหลืออยู่

พิธีบวงสรวงรับทับหลัง

๘๙ คน พร้อมด้วยครีวเรือน ถัญพิช และผ้าแพรพรรณชั้นดี ส่วนเสาศิวลา ที่ปรากฏความในจารึก K.232 N อาจหมายถึง “จารึกพระเจ้าสุริยวรมันที่ ๑” ก็ได้ต้องไปศึกษาจากจารึกนิรนามที่ได้มาจากจังหวัดสระแก้ว ซึ่งเก็บรักษาที่หอพระสมุทวชิรญาณ ทับหลังที่ได้กลับคืนเป็นรูปบุคคลรวบพระเกศาไม่สวมศิราภรณ์ นั่งชันเข่าถือพระขรรค์ในขุมรวายนาคสามเหลี่ยม ๕ หยัก ตกแต่งด้วยพวยกระหนกใบไม้ อยู่เหนือรูปเกียรตมุขหรือหน้ากาลคายท่อนพวงมาลัย ที่ใช้มือจับก้านแยกออกจากปากทั้งสองด้าน ส่วนปราสาทหนองหงส์นั้นเป็นปราสาทที่สร้างขึ้นให้เป็นสัญลักษณ์ของเขาพระสุเมรุ คือเป็นศูนย์กลางแห่งจักรวาล ความเชื่อของศาสนาฮินดู ปราสาทหนองหงส์สร้างโดยอิฐสามก้อน อยู่บน

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: สุดลับดาห์/-

วันที่: อาทิตย์ 6 มิถุนายน 2564

ปีที่: 42

ฉบับที่: 14648

หน้า: 13(บน), 19

Col.Inch: 107.47 Ad Value: 134,337.50

PRValue (x3): 403,012.50

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: ภูมิบ้าน ภูมิเมือง: 'ทับหลัง พันปี' ภูมิความมั่นคงแห่งมาตุภูมิจากสหรัฐอเมริกา

ทับหลังปราสาทหนองหงส์

ทับหลังปราสาทเขาโล้น

ฐานสูงเหมือนตั้งอยู่บนเขาสำหรับที่ประทับของเทพเจ้า ตั้งตรงกลางของการก่อสร้างทั้งหมดนั้น มีกำแพงแก้วเป็นปราการล้อมรอบ มีสระน้ำขนาดใหญ่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ แทนสัญลักษณ์เป็นมหาสมุทร ตามรูปแบบของเทวสถานในศาสนาฮินดู ทับหลังของปราสาทนี้เป็นรูปพระยมทรงกระบือ ประทับเหนือหน้ากาลที่มีพวงมาลัยโบโค้งตามแบบศิลปะบาปวน อายุกว่า ๑,๐๐๐ ปี ค้นพบว่าถูกนำไปจัดแสดงในสถาบันศิลปะ "ซอก มูน ลี" รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา การที่รัฐบาลไทยได้รับมอบทับหลังปราสาทหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ และทับหลังปราสาทเขาโล้น จังหวัดสระแก้ว จากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา โดยมีพิธีส่งมอบโบราณวัตถุเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ณ นครลอสแอนเจลิส ระหว่างสำนักงานสืบสวนความมั่นคงแห่งมาตุภูมิ ปราสาทหนองหงส์ สร้างขึ้นบนพื้นฐานคติสัญลักษณ์แห่งเขาพระสุเมรุ คือศูนย์กลางแห่งจักรวาล ความเชื่อของศาสนาฮินดู ปราสาทหนองหงส์สร้างโดยอิฐสามก้อน บนฐานสูงเหมือนตั้งอยู่บนเขาสำหรับที่ประทับของเทพเจ้า ตั้งตรงกลางของการก่อสร้างทั้งหมด มีกำแพงแก้ว

เป็นปราการล้อมรอบ มีสระน้ำขนาดใหญ่ ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ แทนสัญลักษณ์เป็นมหาสมุทร ตามคติศาสนาฮินดูสหรัฐอเมริกา (Homeland Security Investigations : HSI) ผู้ส่งมอบ และกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส ผู้รับมอบแทนกรมศิลปากร ในนามราชอาณาจักรไทย พร้อมทั้งดูแลในการส่งทับหลังทั้งสองรายการออกจากท่าอากาศยานนครลอสแอนเจลิสถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคมนี้ เป็นการประสานงานร่วมกันจนกลับคืนมายังแผ่นดินไทย ในเบื้องต้นไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร เพื่อนำทับหลังทั้งสองรายการจัดแสดงให้ความรู้แก่ประชาชนโดยเปิดให้ชมนิทรรศการ "ทับหลังปราสาทหนองหงส์ และปราสาทเขาโล้น กลับคืนสู่ประเทศไทย" นับเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา ที่มีภาครัฐและภาคประชาชนได้ร่วมกัน จึงเป็นบทเรียนหนึ่งที่จะต่อเชื่อมขอดีไปยังโบราณวัตถุสำคัญอีกหลายชิ้นที่ยังแสดงอยู่ในต่างประเทศต่อไป

หนังสือ 'ต้นไม้และสมุนไพรในพุทธประวัติ' ควรค่าแก่การอ่าน

๑ สถาบันบ้านเรา

ปาริชาติ ประคองจิตร

พ ระบรมศาสดา พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงเป็นพระบรมครูและทรงเป็นองค์ศาสดาเอกของพระพุทธศาสนา ทรงเป็นผู้ตรัสรู้หลักธรรมที่เรียกว่า อริยสัจ ๔ อันประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค และทรงชี้แจงแสดงธรรมเพื่อนำมวลหมู่มนุษยชาติให้หลุดพ้นจากทุกข์ เข้าถึงความสุขที่เรียกว่า นิพพาน

สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานนั้นล้วนแต่เกิดขึ้นในป่าทั้งสิ้น ในพระพุทธประวัติจึงมีเหตุการณ์เรื่องราวที่พระองค์เกี่ยวข้องกับสถานที่ในป่าต่างๆ และต้นไม้ พืชพรรณนานาชนิดดังที่มีปรากฏอยู่ในหนังสือ "ต้นไม้และสมุนไพรในพุทธประวัติ" จัดพิมพ์โดย กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม พิมพ์ขึ้นในปี ๒๕๕๙ เรียบเรียงเรื่องราวนำมาเล่าไว้โดย นายสำราญ นักการเขียน เลขานุการกรมการศาสนา โดยมีเนื้อหาที่น่าสนใจเป็นอันมาก อาทิ

ต้นไม้ บางทีเรียกต้นโพ หรือต้นศรีมหาโพธิ์ก็เรียก ต้นไม้ซึ่งเป็นที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ใบรูปหัวใจ ปลายยาวคล้ายหาง ผลกินได้ ใบอ่อนและผลใช้ทำยาได้ ความเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า ๑.เป็นสหชาติกับพระพุทธเจ้า คือ เป็น ๑ ในสหชาติ ๗ ประการที่เกิดวันเดือนปีเดียวกับพระพุทธเจ้า ได้แก่ ๑.พระอานนท์ ๒.พระนางยโสธรา หรือพิมพา ๓.กาสุทหายอำมาตย์ ๔.นายฉันทะ ๕.ต้นโพธิ์ ๖.มัทลุงรุกะ ๗.ขุมทรัพย์ทั้ง ๔

๒.ตอนตรัสรู้ ในเช้าวันเพ็ญเดือนวิสาขะ พระลัทธิตถะดาบส ทรงรับขามฤปายาสจากนางสุชาดา พร้อมถาดทองคำ ครั้นเสวยพระกระยาหารแล้ว เสด็จไปฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ทรงอธิษฐานจิตว่า หากแม้ว่าจะได้ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ขอให้ถาดลอยทวนกระแสน้ำ ถ้าหากไม่ได้ตรัสรู้ก็ขอให้ถาดลอยไปตามกระแสน้ำ เมื่ออธิษฐานแล้ว ทรงลอยถาดทอนั้นในแม่น้ำเนรัญชรา ผลปรากฏว่า ถาดนั้นลอยทวนกระแสน้ำ พระองค์จึงทรงแนพระทัยว่าจะได้ตรัสรู้อย่างแน่นอน

จากนั้นจึงเสด็จกลับไปประทับในป่าสาละตลอดทั้งวัน ตกเย็นมีพราหมณ์นามว่า โสติถิยะ เดินทางผ่านมาเห็นพระองค์แล้วเกิดความเลื่อมใส จึงได้ถวายหญ้ากุดตะแดพระองค์ ๘ กำ ทรงรับหญ้านั้นไว้แล้วเสด็จไปยังต้นโพธิ์ ทรงปลุกเสกหญ้าทั้ง ๘ กำนั้นเป็นที่ประทับ จากนั้นทรงอธิษฐานจิต หากแม้ว่าข้าพเจ้ายังมีได้ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้วไซ้ ข้าพเจ้าจะไม่ยอมลุกขึ้นจากอาสนะนี้ แม้เลือดเนื้อจะเหือดแห้งไป เหลืออยู่แต่เพียงหนัง เส้นเอ็น กระดูกก็ตามที เมื่อทรงอธิษฐานแล้วก็ทรงนั่งบำเพ็ญเพียรทางจิต และคืนนั้นเอง เวลาใกล้รุ่ง พระองค์ได้ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ณ ภายใตร่มไม้โพธิ์นั้น

๓.ตอนเสวยวิมุตติสุข ในสัปดาห์ที่ ๑ หลังจากที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว พระองค์ประทับพักผ่อนเสวยวิมุตติสุข คือสุขอันเกิดจากความหลุดพ้น ณ บริเวณต้นโพธิ์ ซึ่งเป็นต้นไม้ที่พระองค์ประทับที่โคนต้นจนสามารถตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในตนเอง เป็นเวลา ๑ สัปดาห์

๔.ตอนเสวยวิมุตติสุขในสัปดาห์ที่ ๒, ๓, ๔ สัปดาห์ที่ ๒ พระพุทธองค์เสด็จออกจากรัตนบัลลังก์ภายใต้ร่มโพธิ์ มาประทับยืนทางทิศเหนือของต้นโพธิ์ ทรงสืบทอดพระเนตรจ้องดูต้นโพธิ์โดยไม่กะพริบพระเนตรเป็นเวลา ๗ วัน เพื่อบูชาคุณแห่งต้นโพธิ์ที่ได้ให้ร่มเงา บังแดด ลม ฝน สถานที่ประทับยืนในสัปดาห์ที่ ๒ นี้เรียกอนิมิสเจดีย์ สัปดาห์ที่ ๓ พระพุทธองค์เสด็จจากที่ประทับยืนอนิมิสเจดีย์ ไปหยุดอยู่ระหว่างที่ประทับยืนกับต้นโพธิ์ ทรงเนรมิตที่จงกรม เรียกว่า รัตนจงกรม ทรงจงกรมเป็นระยะเวลา ๗ วัน สถานที่นี้อยู่ทางทิศเหนือของต้นโพธิ์ เรียกว่า รัตนจงกรมเจดีย์

สัปดาห์ที่ ๔ พระพุทธองค์ทรงเนรมิตเรือนแก้วขึ้นเพื่อประทับนั่งพิจารณาหลักธรรมที่พระองค์ได้ตรัสรู้ ทรงประทับนั่งพิจารณาอยู่ ๗ วัน เรือนแก้วที่ทรงประทับนั่งนี้อยู่ทางทิศใต้ของต้นโพธิ์ สถานที่ทรงพิจารณาหลักธรรมในสัปดาห์ที่ ๔ นี้เรียกว่า รัตนฆรเจดีย์

พระพุทธองค์ประทับใต้ต้นโพธิ์บรรลุล้มมาสัมโพธิญาณ พระองค์ทรงเห็นคุณประโยชน์ของต้นโพธิ์ ดังที่เห็นได้จากทรงสืบทอดพระเนตรจ้องดูต้นโพธิ์โดยไม่กะพริบพระเนตรเป็นเวลา ๗ วัน ดังนั้นชาวพุทธจึงถือว่าต้นโพธิ์เป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนา

ต้นสาละ เกี่ยวข้องกับพระพุทธองค์คือ เมื่อครั้งประสูติ พระนางสิริมหามายาทรงครรภ์ใกล้คลอด พระนางได้พูลลาพระเจ้าสุทโธทนะเสด็จกลับไปยังกรุงเวททะ บ้านเมืองเดิมของพระนางเพื่อประสูติตามธรรมเนียมของพราหมณ์ เมื่อขบวนเสด็จได้เดินทางมาถึงครึ่งทางระหว่างเมืองทั้งสอง ได้ผ่านสวนป่าแห่งหนึ่งคือสวนลุมพินี เป็นสวนป่าไม้สาละที่ร่มรื่น พระนางมีพระประสงค์จะ

พักขบวนเสด็จ และพักผ่อนอิริยาบถ ระหว่างทรงพักผ่อนอิริยาบถ อยู่ในสวนป่าไม้สาละนั้น พระนางประจวบพระครรภ์ และได้ประสูติพระโอรสภายใต้ต้นสาละ ณ สวนลุมพินีวัน

และเมื่อครั้งตอนก่อนตรัสรู้ ในเช้าวันเพ็ญเดือนวิสาขะ เมื่อครั้งยังทรงเป็นพระสิทธัตถะดาบส หลังจากทรงรับข่าวมรณูปายาสจากนางสุชาดา และทรงอธิษฐานลอยถาดทองคำในแม่น้ำเนรัญชรา ผลปรากฏว่าถาดลอยทวนกระแส น้ำจึงแน่นพระทัยว่าจะทรงตรัสรู้แน่นอน จากนั้นจึงเสด็จกลับไปประทับยังป่าสาละตลอดทั้งวัน ครั้นเวลาเย็นทรงรับหญ้ากุสะทั้ง ๘ กำจากพราหมณ์โศตถิยะอันหญ้ากุสะนี้มีลักษณะคล้ายหญ้าคาของไทยแต่เป็นคนละชนิดกัน หลังจากทรงรับหญ้านั้นไว้แล้วจึงเสด็จไปยังใต้ต้นโพธิ์ ทรงปูลงหญ้าไว้ที่ใต้ต้นโพธิ์ และประทับนั่งลงที่ใต้ต้นโพธิ์ หลังจากทรงอธิษฐานจิตว่าจะทรงไม่ลุกขึ้นอีก แม้เลือดเนื้อจะเหือดแห้งไปเหลือแต่เพียงหนัง เส้นเอ็น กระดูกก็ตามที และในเวลาใกล้รุ่งพระองค์ก็ได้ทรงตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ภายใต้ร่มไม้โพธิ์นั่นเอง

ตอนเสด็จดับขันธปรินิพพาน คือ เมื่อพระพุทธองค์พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์เสด็จถึงเมืองกุสินารา ทรงเข้าไปประทับ ณ สาละวันอุทยาน หรืออุทยานป่าไม้สาละ รับสั่งให้พระอานนท์ตั้งเตียงและปูลาดที่บรรทม โดยหันพระเศียรไปทางทิศเหนือระหว่างต้นสาละทั้งคู่ ประทับนอนในท่าสิทโธสนา พระอานนท์เห็นพระวรกายของพระพุทธองค์มีพระฉวีผุดผ่องยิ่งนัก จึงกราบทูลว่า เป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ พระพุทธองค์ ตรัสว่า กายของตถาคตย่อมบริสุทธิ มีฉวีวรรณผุดผ่องยิ่งนักในกาลทั้ง ๒ คือ ในคืนที่ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ และในคืนที่ปรินิพพานด้วยอนุภาติเสนานิพพานธาตุ ตอนทรงจำพรรษาที่ ๑๐ ภิกษุชาวโกสัมพีเกิดการขัดแย้งกันในเรื่องพระวินัยบัญญัติ พระพุทธองค์ตรัสห้ามถึง ๓ ครั้ง ต่างก็ไม่ยอมเชื่อฟัง พระองค์จึงเสด็จหนีไปจำพรรษา ณ ราวป่ารักชิตวัน ในเขตป่าปารีเลยยกะ ทรงจำพรรษาภายใต้ต้นสาละชื่อว่า ภัททสาละ โดยมีช้างชื่อปารีเลยยกะเป็นผู้ถวายการอุปฐาก

ตอนแสดงเรื่องราวอันเป็นมูลเหตุแห่งธรรมทั้งปวง ครั้งนั้นพระพุทธองค์ประทับ ณ โคนต้นสาละใหญ่ ในป่าสุภคโค ใกล้เมืองอุกกัฏฐะ พระองค์ได้แสดงเรื่องราวอันเป็นมูลเหตุแห่งธรรมทั้งปวง โดยมีใจความสำคัญแบ่งเป็น ๘ นัย

ตอนแสดงธรรม ณ ป่าไม้สาละชื่อโคสิงคะ ครั้งนั้นพระพุทธองค์ประทับอยู่ที่ป่าโคสิงคาลวัน พร้อมกับพระเถระทั้งหลาย เช่น พระสารีบุตร พระมหาโมคคัลลานะ พระมหากัสสปะ พระอานนท์ เป็นต้น พระสารีบุตรท่านตั้งปัญหาถามพระอานนท์ว่า ป่าโคสิงคาลวันนี้เหมาะแก่ภิกษุเช่นไร พระอานนท์ท่านตอบว่า เหมาะสำหรับภิกษุผู้สดับรับฟังมาก เมื่อถามพระเถระรูปอื่นๆ ท่านเหล่านั้นก็ตอบกันต่างๆ ไป พระสารีบุตรท่านจึงชวนไปเฝ้าพระพุทธเจ้า

เพื่อทูลให้ทรงทราบ เมื่อกราบทูลถามว่าคำพูดของท่านใดชื่อว่ากล่าวดี พระพุทธองค์ตรัสตอบว่า กล่าวดีทุกรูปโดยปริยาย ส่วนพระองค์เองตรัสว่า ป่านี้เหมาะแก่ภิกษุผู้กลับจากบิณฑบาต นั่งขัดสมาธิ ตั้งกายตรง ดำรงสติเฉพาะหน้า ตั้งใจว่าจะไม่เลิกนั่ง ตราบเท่าที่จิตยังไม่พ้นจากอาสวะ

ต้นโพธิ์ เกี่ยวข้องกับพระพุทธองค์คือ ในเช้าวันเพ็ญเดือนวิสาขะ พระสิทธัตถะดาบสหลังจากทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาแล้วเสด็จไปประทับนั่งที่โคนต้นอชปาลนิโครธ หรือต้นโพธิ์เป็นที่อาศัยของคนเลี้ยงแพะ ทรงรับข่าวมรณูปายาสจากนางสุชาดา อีกตอนหนึ่งในตอนเสวยวิมุตติสุขในสัปดาหที่ ๕ ในครั้งนั้นทรงนึกถึงบุคคลที่สมควรรับฟังคำสอน ทรงท้อพระทัยที่จะตรัสสั่งสอนเวไนยสัตว์ เพราะทรงเห็นว่าหลักธรรมที่พระองค์ตรัสรู้นั้นมีความลุ่มลึกเห็นได้ยาก รู้ตามได้ยาก เป็นธรรมอันสงบ นึกเอาเองไม่ได้ ท้าวสัทมบดีพรหมได้มาทูลขอให้พระองค์ทรงแสดงธรรมสั่งสอนเวไนยสัตว์ ดังนั้นพระองค์จึงตัดสินใจตรัสสั่งสอนพรตเวไนยสัตว์ โดยขณะนั้นพระองค์ประทับอยู่ ณ ต้นอชปาลนิโครธ

และในตอนที่มาทูลขอให้พระพุทธองค์ปรินิพพาน ตอนนั้นเป็นเวลาพระพุทธองค์ตรัสรู้ได้ใหม่ๆ ขณะทรงพำนักที่ต้นอชปาลนิโครธ ริมฝั่งน้ำเนรัญชรา มารมาทูลขอให้พระองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน แต่พระองค์ทรงตอบมารว่า ศาสนาของพระองค์ยังไม่สมบูรณ์ ยังไม่แพร่หลาย คนทั่วไปยังไม่เข้าใจ พระองค์จึงยังไม่ปรินิพพาน

ตอนพระพุทธองค์เสด็จกรุงราชคฤห์เป็นครั้งแรก ระยะนั้นเป็นช่วงเวลาที่พระพุทธองค์ทรงแสวงหาความรู้จากสำนักต่างๆ ทรงได้พบพระเจ้าพิมพิสาร เมื่อพระเจ้าพิมพิสารทรงทราบว่าพระองค์คือเจ้าชายสิทธัตถะ จึงทูลขอให้เสด็จและมาร่วมครองราชสมบัติด้วยกัน โดยจะทรงยกราชสมบัติให้ครึ่งหนึ่ง แต่พระพุทธเจ้าทรงปฏิเสธ และตรัสว่าจะไปบำเพ็ญเพียรที่อุรุเวลา พระเจ้าพิมพิสารจึงทูลอาราธนาให้พระองค์กลับมาโปรดหลังจากที่ได้สำเร็จเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ดังนั้นพระพุทธองค์จึงได้เสด็จไปยังเมืองราชคฤห์พร้อมด้วยหมู่ภิกษุสงฆ์ เพื่อโปรดพระเจ้าพิมพิสารและบริวาร โดยไปประทับอยู่ที่ต้นโพธิ์ชื่อสุประคิชฐเจดีย์ ในสวนตาลหนุ่ม เขตเมืองราชคฤห์

ตอนโปรดปิณฑิลมานพหรือพระมหากัสสปะ ครั้งนั้นพระพุทธองค์ทรงทราบด้วยญาณว่า ปิณฑิลและภรรยา คือนางภัททากาปิลาณีละทิ้งทรัพย์สมบัติออกบวช พระองค์จึงเสด็จจากพระคันธกุฎีไปประทับที่โคนต้นโพธิ์ที่มีผลดกหรือพทุตตนิโครธ อยู่ระหว่างเมืองราชคฤห์กับเมืองนาลันทา เมื่อปิณฑิลมานพเห็นพระองค์จึงเข้าไปถวายบังคม แล้วทูลขออุปสมบท เป็นภิกษุในพุทธศาสนา ซึ่งก็คือพระมหากัสสปะในเวลาต่อมา.

ชอกแซงงานศิลป์

กลับมาอีกครั้งพร้อมความเคลื่อนไหวในแวดวงศิลป์

วัฒนธรรม... “สวรรค์
มืด” ภาพยนตร์ชีวิต
ประกอบเพลงจากปี
2501 ภาพยนตร์เรื่องนี้
ได้รับการขึ้นทะเบียน
เป็นมรดกภาพยนตร์
ของชาติเมื่อปี 2555

โดยที่ผ่านมามีภาพยนตร์นำภาพยนตร์มาลงแทนภาพใหม่ ภาพ
และเสียงมีความคมชัดและได้นำมาเผยแพร่ สามารถชมได้ทาง
[www.youtube.com /FilmArchiveThailand](http://www.youtube.com/FilmArchiveThailand) หรือ <https://youtu.be/upr49vrlOiU>

อีกความเคลื่อนไหว ภาพผลงานจาก นิทรรศการศิลป์
นิพนธ์ยอดเยี่ยม ปี 2564 ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้า
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ นิทรรศการฯ แสดงผลงานจิตรกรรม
ประติมากรรม สื่อผสม และงานจัดวาง ผลงานศิลปะนิพนธ์ของ
นิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรีและปริญญาโทจาก 41 สถาบัน
ผลงานมีความโดดเด่น หลากหลายทั้งในแนวคิดและเทคนิคการ
สร้างสรรค์ โดยผลงานทั้งหมดแสดงถึง 18 กรกฎาคม ส่วนช่วง
เวลานี้ชมได้ทางเพจหอศิลป์.

แอนิเมชันซีรีส์ 'ชุมชนประชาธิปไตย' สื่อความรู้ด้านกฎหมายสู่เยาวชน

“ชุมชนประชาธิปไตย” แอนิเมชันซีรีส์ ที่นำเสนอแนวคิดหลักนิติธรรม คุณธรรม และจริยธรรม ในศาสตร์พระราชาสู่เด็กและเยาวชนไทย

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ร่วมกับกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เปิดตัวแอนิเมชันซีรีส์ชุมชนประชาธิปไตย ในโครงการจัดทำสื่อสร้างสรรค์ “ของขวัญจาก “ศาสตร์พระราชา” คุณค่า “ยุติธรรม” สู่เด็กและเยาวชนไทย” ชูแนวคิดประมวลองค์ความรู้หลักนิติธรรมและคุณธรรมแห่งศาสตร์พระ

ประชาธิปไตย

ราชที่เกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่เข้าใจและเข้าใจง่าย โดยซีรีส์ชุดชุมชนประชาธิปไตย มีทั้งหมด 7 ตอน แต่ละตอนได้ปลูกฝังให้ผู้ชมได้รู้ถึงความสำคัญของกฎหมาย เพราะกฎหมายมีไว้เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการรักษาสังคมให้อยู่กันได้อย่างสงบสุข

พันตำรวจโท ดร.พงษ์ธร ธีบุญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม เปิดเผยว่า การจัดทำแอนิเมชันชุดนี้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพฤติกรรมที่ดีของเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว ชุมชน สังคม ด้วยการน้อมนำศาสตร์พระราชาด้านหลักความยุติธรรมอันเป็นองค์ความรู้ที่ทรงคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนา การส่งเสริมหลักนิติธรรม (Rule of Law) หลักคุณธรรม และนำไปสู่การสร้างสังคมแห่งการเคารพกฎหมาย (Culture of Lawfulness)

สื่อดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นต้นกล้าของสังคมเข้าใจและรับรู้ถึงหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม และหลัก

ความยุติธรรมที่เป็นรากฐานอันสำคัญของกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ในการสร้างให้สังคม ชุมชนไทย อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขภายใต้กฎกติกา ทั้งยังแทรกเนื้อหาของกฎหมายที่สำคัญในชีวิตประจำวัน การรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ความเสมอภาคและความเท่าเทียมในสังคม การรู้เท่าทันภัยของอาชญากรรมและโทษของยาเสพติด การให้โอกาสผู้ที่เคยพลาดพลั้งเป็นผู้กระทำผิดของสังคม รวมถึงการแก้ไขความขัดแย้งด้วยกระบวนการไกล่เกลี่ยเพื่อสร้างสังคมสงบสุขและสมานฉันท์

ม.ล.ปนัดดา ดิศกุล ที่ปรึกษาด้านโครงการฯ กล่าวว่า กฎหมายกับประชาชนเป็นของคู่กัน ฉะนั้นจึงควรปลูกฝังให้เด็ก และเยาวชนไทยมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่พลเมือง ในการรักษา กฎของสังคม ถ้าได้ชมในซีรีส์บางตอนยังทำให้รู้ว่า สิ่งที่ทุกคนทำกันอยู่นั้นอาจเป็นการละเมิดตัวกฎหมายได้ เช่น การไล่ฟัดที่พาดพิงเป็นโทษต่อผู้อื่น แม้ไม่ได้ตั้งใจ ก็เป็นการหมิ่นประมาทได้ ดังนั้น เด็กและเยาวชน หรือแม้กระทั่งคนทั่วไปควรจะศึกษาไว้ และยังมีอีกหลาย ๆ ตอนที่น่าสนใจ สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

เยาวชนและประชาชนทั่วไปสามารถรับชมแอนิเมชันซีรีส์ชุมชนประชาธิปไตยได้ที่ Facebook page สำนักงานกิจการยุติธรรม หรือรับชมผ่านทาง Youtube ได้ที่ช่อง Justice Channel

สวัสดี